

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főtér Ide inté-
zendő a lap szellemi részét ér-
deklő minden közlemény és
levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Feliratok egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést és hirdetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, valamint a KÁRMÁN S. könyvkereskedése Rimaszombat, Főtér, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető.

Az iskolapor.

Néhány nap múlva bezáródnak az iskolák kapui s Magyarország jövője nemzedékei szétrebbennek, mint egy dalos madársereg, hogy a nyár tikkasztó napjai alatt továbbálmódják azt az álmot, a mit az iskolák kaleidoskopja lelkük eleibe varázsolt. Ilyenkor ráérünk mi is, hogy kissé komolyabb dolgokkal foglalkozunk; mert hiszen szegény hazánk mai közéletében az a divat, hogy a munkálkodásra való időnek java-részt olyan botrányszerű haszontalanságok vitatásával szoktuk eltölteni, a mikből senkinek semmiféle erkölcsi vagy szellemi gyarapodása sem származik.

Szerencsére: a nyári nagy vizsgák — egyszer egy esztendőben — aktuálissá teszik az iskolák ügyét is, a mivel különben komoly nemzetek mindenkiféle legtöbbet igyekeznek törödni. Mi csak ilyenkor érünk rá, mikor már egy esztendőt elvesztettünk a nemzeti élet nagy idejéből s egy újabb esztendő megkezdéséhez teljes két hónap áll előttünk.

Végig tekintünk a haza jövője oszlopain és szomorúan látjuk, hogy mennyi erkölcsi izomra, jellem- és szívképző támasztékra van ezeknek még szükségük ahhoz, hogy vállakra bátran lehessen bízunk a nemzeti feladatoknak óriás terheit. Az iskolák osztályait — úgy a hogy — keresztülsták; lelki szemek az ablakokon át már ki-kikacsintgattak az élet nagy mozgolódásaiba és ha ébredező lelkük párhuzamot vont az iskolák idealizmusa és a valóság realizmusa között: lehetetlen, hogy észre ne vették legyen azt az otromba disharmoniát, mely a kettő tanulságai között lépten-nyomon felsivalkodik. Tudós profeszorok folyton arra tanítgatják őket, hogy az igazságnak szeretésére és a hazugnak utalására igyekezzenek; hogy a szív, jellem és ész kincsei az igazi ember méltó erői; hogy a nyers anyagi tehetség csak mulékony dicsőségnek a szerzője; hogy az ember *egyedül* jogra és hivatásra nézve egyaránt, s a kötelességek becsületes teljesítése főmel, a munka *megnemésít*, és egyáltalán, hogy csak az szolgálja az emberiség szent céljait hűségesen, a ki testének, lelkének minden képességét embertársainak javára igyekszik foglalkoztatni. Ezt tanítják az iskolában.

TÁRCSA.

A kis cipellő.

Irta: TÓTH BÉLA.

A sztambuli régi szeráj kinestárában a hódított hadi zászlók, hólyagos aranyserlegek, smaragd-markolatu hantsárok ragyogó rendetlensége közé lökve, valamelyik székény poros üvege mögött hever egy kis selyemcipellő. Watean lisztes haju pásztor-kisasszonyai viseltek ilyen poétikus lábbelit: szövete rózsaszín hab, sarka zománézos, bélése patyolat. Olyan esőppség az egész, hogy a Hamupipőke cipőcskéje valóságos vadászciszma hozzá képest. A régi francia udvar kelleme fénylik rajta még most is, pedig már keshedt és színehagyott a selyme, az ezüst pillangók foszladoznak róla, hegyes sarka pedig leválóban. Es hol az asszony, a ki egykor a versaillesi márványlépcsőkön libegett benne? Hogy került ide, az oszman diadalok zsákmányai közé ez a rongyába is bájós kis semmiség? Vagy talán hódítás ez is?

*

— Szolgám Raghíb, szolt Musztafa szultán az ő nagyvezíréhez, irass levelet a francia királynak és mondd meg neki, hogy ne sokat bolondozzék azokkal a követekkel. Válogassa ki emberei közül a legegészségesebbeket s azokat küldje ide, mert nem tartja kedvem minduntalan s azokat küldje ide, mert nem tartja kedvem minduntalan czeremóniázní velök. Ez esztendőben már a harmadik követ utazott el innen. Az egyiknek a tüdeje rosz, a másikat a májával támadt baja, a harmadik a perai vizet nem tudta inni. (Már pedig az én takszimforrásumból édes kecsketej csurog.) Ha még egy francia követ megbetegszik, a Héttoronyba küldöm kúrára. Ma már a

És a forrongó ifju lélek kitekint az ablakon s meglátja az emberiség ezudar hajszáját, melyben az iskolák humanitárius örök igazságai ellen elkeseredett harezot folytat. Látja — meg kell látnia — hogy a szív, jellem és az ész legtisztább szándékai megfulnak abban a telhetetlenségben, melylyel a nyers erő butasága minden földi gyönyörűséget elhalasz az anyagilag gyöngébbek orra elől. Látja, hogy az ember legszentebb szentháromsága: a munka, az ész, a becsület mégcsak számba se jönnek az élet nagy tusájában, melyben birokra kelnek a szenvedélyek és egyszerűen legyűrük azt, a ki az ököl ellenében a szív érzelmeit és az észnek tudását állítja védpaizsul.

Az iskolák hivatása az volna s valaha az is volt — hogy a társadalom számára tevékeny embereket növeljenek. — Hogy a tudományok igazságait megértessék a fogékony emberi lélekkel s abban oly alapot alkossanak, mely a külső élet minden igazságtalansága ellen képes legyen harezolni az örökérvényű eszmék diadaláért. — Ezen hivatásában az iskola természetsszerűleg folytonosan küzdött a nagy élet durvaságai ellen s ezeket szelidíteni igyekezett; legalább megközelítette azt a rendeltetést, melyben eszményi célja áll. Hanem jött valami — ki tudja micsoda; talán a harezban a társadalom lett az erősebb, és ma már kényszeríti az iskolát is, hogy az ő buta szelleme szerint növelje a nemzedékeket? Évszázadok szakadatlanul tartó problémája ez, melynek egész genezisét egyetlen futó pillantással lehetetlenség áttekintünk.

A szomorú tény az, hogy mig azelőtt az iskolák szelleme szerint javult vagy romlott a társadalom szelleme, — mely abból táplálkozott, — most a viszony megfordult, és az iskolák szelleme bámulatos rugékonysággal igyekszik alkalmazkodni a társadalomnak idéltlen közszelleméhez. A régi tanárok öszfűrtü gárdájának kivesztével mintha kivesztett volna az ő tisztas hagyományainak a magja is; a klasszikusok lomtárba kerültek és előtérbe léptek a középkor sötét tradíciói: a tornák, a vivás, a bot meg az ököl. Szív- és jellemképzésre ugyan kevés gondot fordít a mai iskola: mert a társadalomnak *katona* kell, *stréber* kell, *atléta* kell, és a mi derék iskoláink olyan

negyediket fogadom ez idén és tudod Raghíb, hogy nekem nincs nagyobb gyötrelmem, mint az ilyen unalmas, hosszú kiballgatás. Még ásitani sem lehet az emberfiának, mert tiltja az etikett, vagy hogy mondják. Ezért csak esördíts rá fiam arra a francia királyra, most pedig hol a káftánom, hol a kardom? Essünk tul ezen az ostoba histórián.

Étikettes ő felsége valósággal nem ásitott a trónon ülve, hanem elaludt szép édesdeden, mihielyt elejébe járult a franciaia követ és elkezdte felolvasni a szép hosszú deák beszédét. Ki az ördög érti azt? Parthenay gróf pedig csak olvasta, csak olvasta a véghetetlen oracziót, a mely a török fülben olyan egyhangu pergésnek hallatszott, mint mikor a malom korongját veri a pitle pofozója. A grófnak meggyűlt a baja a vállára akasztott bolod nagy káftánal; minduntalan lecsuszott róla a nehéz skófiomos selyem, de azért nem zavarodott meg, csak egyet rántott a vállán és rendületlenül ontotta a kacskaringós periodusokat. Daliás, talpig nemes ember, párisi gavallér volt így is, hogy kék atlasz ruhája fölébe kanyarították azt az esetlen káftánt. Mögötte a követség tagjai sorakoztak: csupa selyem, hajpor és illat mindenik, de valamennyinek a nyakában lógott a káftán, mert az igazhívók ura elébe gyaur módra lépnie nem szabad halandónak. Parthenay gróf elolvastán az utolsó sort is, a becsületes Demoszthenesz Argirosztavronideszre, a tolmácsra került a sor, hogy emberi nyelven mondja el mindazt a fölséges padisáhnak, amit a franciaia követ barbár szóval hebegett. A derék görög homlokát, száját és mellét érintvén, először Parthenay grófnak adta tudtára, hogy megértette, érezi és ki is tudja fejezni, amit hallott. Aztán hosszában végig vetette magát a szönyegen és rákezett törökül egy szép oracziót, amelyből ugyan a követ nem mondott egy árva szót sem, de benne volt,

büszkékk rá, hogy kitűnő *katónákat*, *strébereket* meg *atlétákat* tudnak produkálni.

Nem árt ugy néha-néha elemlegetni azt a becsületes iskoiaport. Összehasonlítani a régi port a frissel. Akkor, mikor még *embereket* igyekeztek az iskolák nevelni, olyan volt ez az iskola-por, mint a lepke szárnyán a himpor, mely az ifju lelket az idealizmus ragyogó, fényes zománcezával vonta be; — ma, mikor az iskolák összes igyekezete arra törekszik, hogy az emberi *állat* jól megizmosodjék, — az iskola-por — por, a mely megfekszi a zsenge szívet, s az évek múltán lomhán ránehezül a lélekre és nem engedi, hogy magasabb erkölcsi, emberi hivatásának tiszta öntudatára ébredhessen.

De hát — ugy mondják — ez a kor áramlata. Milyen böles dolog az árral uszni! Ezt csak azok tudják, a kik az ár urainak kegyéből olyan pompás hizásnak örvendenek. Az ár minden erejével és iszapjával hömpölyög tovább és a maga durva hatalmával észrevétlenül eltemeti azokat a gyöngö vészszálakat, melyek útjába kerülnek. — Azonban ezek a vészszálak néha összetorlódnak és gát lesz belőlük, a mely feltartóztatja az árt és piszkos folyamat megakasztja . . .

Az emberiség történeteiben igen sok példa van erre.

A „Fehér Kereszt“ Gömörben.

Megyénk főispánja *Hámos László* a következő lelkes felhívást teszi közzé:

Stefánia özv. trónörökösne ő es. és kir. fensége védnöksége alatt az egész országban jótékonyan működő „Fehér kereszt“ egyesület *Tabódy József* es. és kir. kamarás elnök közbenjárása és személyes megjelenése mellett folyó évi június hó 30-án d. e. 11 órakerő óhajta Gömör- és Kishont vármegye területén fiók-egyletet Rimaszombat és vidéke nőegyesületével egyetértőleg a rimaszombati takarékpénztár üléstermében összeülendő gyülekezeten megalakítani.

A midőn ezen humanus törekvést ezéltatba vevő intézkedést az érdeklődő nagy közönség tudomására hozom, egyszersmind van szerencsém a magam részéről is az érdeklődőket a gyűlésen való tömeges megjelenésre felkérni.

Rimaszombat, 1895. június 18.

Hazaifini üdvözléttel

Hámos László, főispán.

hogy a franciaia király porba omlik a császárok császára, a nap fia, az emberölő szultán előtt és alázasosan esedezik kegyelmeért.

Mikor Demoszthenesz Argirosztavronidesz is már egy jó darabig beszélt, Raghíb basa jónak látta kellő tisztelettel egyet ezibálni a nagyur köntösén, mert mindjárt elérkezendett az idő, hogy a padisáhnak felelnie kell. Musztafa szultán álomtól bosszusan pillantott fel és kövér barna kezével végigsimította fekete szakalát. Aztán lustán jártatta végig tekintetét a francziák csoportján.

Fátyolozott szeme azonban egyszerre felesillant. Valamit láthatott, a mi nem untatja, hanem érdekli. Az ékesszavu Demoszthenesz a padisáh hatalmát épp a gyémánt ciprusfához hasonlította, a melynek galyai között félve bujnak meg az apró madárkák, a világ összes potentái, mikor Musztafa ő felsége egyszerre csak közbeszólt:

— Te görög! Kicsoda az a rózsaszínruhás, fekete-szemű kölyök a között a sok franciaia himpelér között?

Parthenay gróf egyszerre összerézzen. Demoszthenesz Argirosztavronidesz pedig megérintette a homlokát, száját és mellét, föltápáskodott és a követhz fordult: — Kegyelmes uram, a felséges szultán legkegyelmesebben érdeklődni méltóztatik érdemes társai iránt és szeretné tudni, hogy ki az a tisztelt jeles urfi itt a hatalmas követség tagjainak diszes sorában.

Parthenay gróf összeharapta ajakát és keskeny homlokán lángoló pir ömlött szét.

— Mond meg uradnak, hogy egyik írődeákom és rokonom.

A szultán megértvén ezt a választ, szörnyü haragra gyulladt.

— Hallod-e görög, ugasd el annak a gyaurnak hogy ne merészeljen belőlem esufot üzni. Az Édes-vizek

Gömör-Kishont t. e. megye bizottsága által 1895. évi június hó 25-én és következő napjain tartandó közgyűlés

TÁRGYSOROZATA:

1. Alispán hivatalos jelentése a vármegyei közigazgatás negyedévi állapotáról.
 2. Belügyminiszteri rendelet a III. aljegyzői és tisztii alügyési állások rendszeresítésének engedélyezése tárgyában és ezen tisztii állásoknak a közre hirdett pályázat folytán választás útján leendő törvényszerű betöltése.
 3. Bizottsági jelentés a vármegye területének körjegyzői beosztása és a körjegyzői állások szaporítása tárgyában.
 4. Belügyminiszteri rendelet a Helpán fellépett himlő-járvány tárgyában.
 5. Belügyminiszteri rendelet a koresma, sörház és pálinkamérésekről alkotandó szabályrendelet tárgyában.
 6. Holló Barna szobrász művész előterjesztése a Rimaszomban felállítandó Tompa-szobor ügyében.
 7. Vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet a Fáy Gusztáv-féle alapítványi levél jóváhagyása tárgyában.
 8. A „Budapesti látogatók lapja” című folyóirat szerkesztőségének kérvénye a vállalat támogatása iránt.
 9. Hunyadvármegye alispánjának átirata az ottani árvízkarosultak felségélyezése érdekében.
 10. Szeben vármegye közönségének felirata a vármegye tisztii, segéd és kezelőszemélyzet javadalmazásának rendezése tárgyában.
 11. Az ezredéves orsz. kiállítás miskolci kerületi bizottságának átirata a kiállító vármegyebeli kisiparosok érdekében.
 12. Az Erdélyrészi Kárpát-egyesület kérvénye segélyezés iránt.
 13. A „Magyarország vármegyei és városai” szerkesztő bizottságának kérvénye a vármegyét tárgyazó mű támogatása iránt.
 14. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálatának eredményéről.
 15. A szerbökai árvízkarosultak segélyző bizottságának átirata az árvíz által sújtottak érdekében.
 16. Rimaszombati járásfőszolgabírónak előterjesztése a líkéri kohótelepen egy községi albirói állás rendszeresítése iránt.
 17. Zubogy község képviselőtestületének pótdó ügyben hozott határozata.
 18. Feled község képviselőtestületének a szegényalaplól kölcsönvett 207 frt 14 kr. tartozás ügyében hozott határozata.
 19. Babik Zsuzsanna kórházi költségeinek elengedése iránt beadott kérvény.
 20. Ragályi Gyula panasza Zubogy község előljárói ellen.
 21. Osváth Dániel tb. főszolgabíró kérvénye szabadság engedélyezése iránt.
 22. A vármegyebeli községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdekében előterjesztett számvetőségi jelentések.
 23. Több rendbeli — a vármegyei gyógyalapló előlegezett — vagyontalanság okából behajthatlan kórházi ápolási költségek törlesztése hozatala.
- Ézeken kívül még a közgyűlés határnapjait beérkező s közgyűlési elintézését igénylő egyéb ügyek.
- Kelt Rimaszomban, 1895. évi június hó 11.

Tanulók utazása.

A tanulókkal kirándulásokat tenni mai nap nemcsak szokás, hanem egy helyesen felfogott pedagógiai eszme, melynek megvalósítása nagy hasznót von maga után. A közvetlenségből meríteni, szemléltetni azt, a mire az iskolában alkalom nincs, az élet praktikus oldalát, a természet, a különféle viszonyokat, az emberi kéz alkotta műveket, az életet közelebbről a helyszínén megismerni, oly előnyök, melyeket csakis az utazások, a kirándulások nyújthatnak. Azért bizony nemcsak középtanodái tanulók tesznek utazásokat, hanem még a különféle szakiskolák tanárai is utaznak tanítványaikkal a közvetlen szemléltetés, oktatás céljából és ez bizony minden tekintetben helyes és tanulságos a tanítványokra nézve.

gyöpe az én palotám szőnyege, hogy itt alárezoz játékot űznek, mint bájrámok a spanyol zsidó esepüregők? Hogy bátorodik ez a francia engem bolonddá tenni? Eb a hite ennek a maskarának! Az az írdeák nem írdeák. Látom a lábán. Micsoda férfiszemélynek van olyan kicsi lába? Az az írdeák asszony!

— Igenis asszony, felséges uram! mondá tiszta török nyelven Parthenay gróf. Tiltja ugyan az illendőség, hogy tolmács nélkül szóljak, de most nem országos ügy forog szóban, hanem a magam dolga. Ez az asszony az én feleségem, Maude grófné. Hatalmas császár, te tudod, hogy a vitéz ember meg bír küzdeni mindennel, csak egygyel nem, és ez az egy az asszonyi kíváncsiság. A feleségem látni akarta nagyuri fényes ábrázatodat és udvarodat színről-színre. Holyan lehessen ez másképp, mint hogy írdeák ruhájába öltözött és...

— Szóval bolonddá tették engem! kiáltott a szultán haragosan. Mosszió, az ilyen tréfát az én országomban megkésereüli az idegen! Írdeákod egy tapodtat sem megy ki többé e falak közül. Maga kereste a bajt. A ki asszony az én palotámba lép, az az enyém. Ez a törvény.

Parthenay gróf a kardjához kapott. Azaz hogy csak kapott volna, ha bársonyhüvelyű gyíklesőjét nem vették volna el tőle már a kapuban, mert a nagyur elé fegyveresen lépni nem szabad. Maude grófné pedig megértette a szemek beszédét és remegve simulat férje oldalához. A szultán langoló pillantással nézett rá.

— Oh ne hagyj! sutogta az asszony.

— Francia ur, folytatta Musztafa, mégsem akarom, hogy rossz hírét vidd vendégszeretetemnek. Az írdeák-asszonyság itt marad, az egyszer bizonyos. De választ-hatsz helyette kinstáramban és egész országom földén, a mit szemed-szád kíván.

De az önállóságra és bátorságra szoktatás tekintetéből egy külön utazásra volna szüksége a mai tanuló ifjuságnak. Megismerni először a szülő-megyeének minden zege-zugát, azután a hozzá közelebb álló megyéket, a távolabbiakat s így tovább az egész országot, azután az országhoz legközelebb fekvő szomszéd államokat és végre a külföldet a tanulóval beutaztatni volna a leghe-lyesebb módja az önállóság és bátorság megszer-zését célzó törekvésnek, valamint az ismeretek gyarapításának is.

A dolgot következőképen képzelem magam-nak: Tanulóifjaink nem sokára szíjjelmennek vakációzni, kipihenni a tanév fáradalmait. A lá-baik csak nem fáradtak el a sok tanulástól, az eszköket pedig ilyen utazásnál nem kell tulságosan megerőltetniök. Adjunk nekik uti-költségre való kis pénzt kezeikbe, egy, nem bánom „Magyar Baedeker“-t, tarisznyát akasztunk nyakukba és egy naplót adunk kezükbe a látott és tapasztalt ismeretek és kiadások pontos feljegyzésére. Kiköt-vén magunknak, hogy az utazást lehetőleg gyal-goln tegyék meg, meglátogatván ez alkalommal, a mi természetes, az ismerősöket, rokonokat és barátokat is. Senkinek terhére lenni ne engedjük, szoros kötelességünk tennük még a szalmazsup-pal alvóhelyképen megelégedni. — Ilyen fajta utazásoknak, de csak egyenként és nem csoportosan téve, nagy a haszna, önállóság, edzés és bátorság elnyerése tekintetben és a mi földolag, még a szelvényebb sorsu tanulókra nézve is ke-resztülvihető.

Ez az egész nem épen új dolog. Zschokke annak idején így utaztatta fiait, bejáratta velök Svajcztot, annak szomszéd országait és végre Angol- és Skótországot is. Kötelesek voltak beszám-olni utazásuk eredményeivel és ez csakugyan be is vált náluk, mert — a mint maga is mondja „Selbstschau“ című könyvében — ez önállóságra, bátorságra és ismeretek szerzésére vezette fiait; de a mi földolag; humánus érzelmeiknek és a felebaráti szeretetnek az alapját vetette meg. Próbáljuk meg mi is!

Wiesinger Károly.

Meghívó.

A gömörvármegyei gazdasági egyesület választmá-nyának t. tagjait van szerencsém folyó évi június hó 26-án délutánra Rimaszombatba, a megyeház nagy ter-mében megtartandó választmányi gyűlésre tisz-telettel meghívni.

Tárgy: A milleniumi kiállítás rendezése és egyéb indítványok.

Rimaszombat, 1895. június 18.

Szakall Andor, g. e. titkár.

Értesítés.

A rimaszombati községi elemi és polgári leányis-kolák vizsgarendje a jelen tanévben: Június 22-én szom-baton d. u. 3—4 óráig francia vizsga a polg. iskolában, 4—5 óráig ének vizsga a polg. iskolában, 5—6 óráig torna vizsga az elemi és polg. iskolában, a polg. leány-iskola udvarán. — Június 24-én hétfőn d. e. 8—11-ig az első polg. o. vizsgája, d. u. 2—5-ig a második polg. o. vizsgája. — Június 25-én kedden d. e. 8—11-ig a har-madik polg. o. vizsgája — Június 26-án szerdán d. e. 8—11-ig a negyedik polg. osztály vizsgája. Június 27-én csütörtökön d. e. 8—11-ig az első elemi osztály vizsgája, d. u. 2—5-ig a második elemi o. vizsgája. — Június 28-án pénteken d. e. 8—11-ig a harmadik elemi osztály vizsgája, d. u. 2—5-ig a negyedik elemi o. vizsgája. — Június 29-én szombaton d. e. 8 órákor magánvizsgálatok a polgári iskolában. A fenti napokra kitűzött vizsgálatok nyilvánosak lévén, arra iskolánk fentartó hatóságát, a t. szülőket és nagyérdemű tanügybarátokat tisztelettel meg-hívja az igazgatóság.

Parthenay gróf fölegyenesedett, aztán mosolyogva szólt:

— Én lovag vagyok, szultán, nem kalmár. Az asszonyt magam is hódítani szoktam, hát nem árulhatom pénzért. De nálunk francziáknál divat, hogy a gaval-lérok cserélnek paripát, fegyvert, sőt néha asszonyt is. Az igazhívók ura is gavalér. Nem bánom, felség-s ur, cseréljünk asszonyt. Kérem Maude grófné helyett a palotád hölgyei között azt, a ki fel tudja huzni ezt az ő kis rózsaszín cipellőjét.

Musztafa szultánnak tetszett a tréfa.

— Jól beszélsz, francia. Szeretem a böles és jó-kedvű embert. Most csak menj békességgel és vidd ma-gaddal a feleségedet is. De azt a pár cipőt megkapjam ma estig.

Parthenay gróf valamit sugott az ő írdeákja fülébe.

— Oh Léon, megöl bennünket ez a tréfa! rebegte Maude grófné.

— Ej asszonyom, nevetett a lovag, hát oly kevés-sé hiu ön, hogy attól tart, hogy a föld kerekéségén van még egy oly kis láb, mint az öné?

*

Korán ment az este háremébe a nagyur. Mikor letelepedett a puha kerevetre, egy pár aranypillangós cipellőt ejtett ki a köntöse ujjából:

— Aki kedvemre akar lenni, virágszálaim, járja el e kis cipőben a zengő liliom tánczát. Csörögjön a nakara, sirjon a neí, Dsem poharát adjátok ide, mulatni akarok ma.

Azzal odahajította fejét az ő kedvence, a jazmin-fürtű Bahargül kebelére és mámoros szemmel nézte, hogy mosolyog négyszáz piros ajk arra a parányi pár cipel-

Értesítés és meghívás.

A rimaszombati községi elemi fiu-iskolában az 1894—95-ik tanévet bezáró nyilvános vizsgák a következő sorrendben tartatnak meg:

Szombaton jun. 22-én d. u. 4 órától: Kertészet és tornavizsga. — Hétfőn jun. hó 24-én d. e. 8 órától az első osztály, délután 2 órától a második osztály. — Ked-den június hó 25-én d. e. 8 órától a harmadik osztály, d. u. 2 órától a negyedik osztály. — Szerdán június hó 26-án d. e. 8 órától az ötödik és hatodik osztály vizsgái, melyre az érdekelt szülőket és tanügy barátait tisztelet-tel meghívja — Rimaszombat, 1895. június hó 15-én

A községi elemi fiúiskola igazgatósága.

Meghívó.

A roznnyói egyházmegyében kebelezett „Várgede Kishont” esperességi kerület tanítói köre folyó évi július hó 1-én délelőtt 0 órákor Várgedében tartja tavaszi közgyűlését, melyre a kör t. tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívom. — A gyűlés tárgyai: 1. Is-teni tisztelet. 2. Elnöki megnyitó. 3. A múlt őszi köz-gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Tisztújítás. 5. Minta tanítás. 6. A pályatételek beszedése, felolvasása és megbirálása. 7. A tagsági díjak beszedése. 8. Folyó ügyek. 9. Indítványok. Rimaszombat, 1895. évi június hó 7.

Uthy Antal, körelnök.

MÉSZÁROS BÁLINT.

Nem jött váratlanul az a megdöbbenő hír, mely ma — szerdán — reggel Rimaszombat vá-ro egész közönségét őszinte fájdalommal illette meg. — mégsem kisebb a gyász, melybe társa-dalmunk öltözik, midőn *Mészáros Bálint*, a rima-szombati róm. kath. plébános ravatalánál az el-ismerés koszorúival és a bánat könnyeivel meg-jelen. Hosszu szenvedés előzte meg a több napos haláltusát, melynek küzdelmei között a magas lelkű, nemes szívű pap törekény porhüvéye im-már összeomlott; Mészáros Bálint ma — szer-dán — reggel 9 órákor meghalt.

A mély gyásznak ez első óráiban igaz rész-véttel osztozunk mi is a társadalom gyászában, s a nagy bánat mellett fájlaljuk még azt is, hogy technikai akadályok nem engedik, hogy ez-uttal bővebben emlékezzünk meg az elhunyt ki-tűnő papnak szeretetreméltó egyéniségéről és fe-lejthetetlen érdemeiről. Ebbeli kötelességünk let-lapunk jövő számában fogjuk leróni; most a harangok ércnyelve hirdesse a nagy egyháznak mélységes bánatát, mi pedig kívánjunk esendes, zavartalan nyugalmat a korán elköltözött drága halott kiszenvedt földi részeinek!

Az elhunyt plébános temetése pénteken f. hó 21-én délután 4 órákor lesz.

Hirek és vegyesek.

Katonai szemle. Lovag Kellner Ferdinand vezérőrnagy, a 6 tüzér-dandár parancsnoka pénteken este városunkba érkezik s szombaton szemlét tart a tüzérség felett.

Eljegyzés. Gschöser Ede török-bálinti gyógy-szerész folyó hó 16-án, vasárnap, eljegyezte városunkban Soós Irént, Soós Ferenéz helybeli derék építőmester szép és művelt leányát. Állandó boldogság kísérje a kö-tendő frigyét!

Mege erősítés. A földmivelésügyi m. kir. minisz-ter — mint a hivatalos lapban olvassuk — *Bodrogköz* Zoltánt, a rimaszombati földműves iskola tehetséges segéd-tanítóját, ez állásában legutóbb élvezet illetményeinek meg-hagyása mellett végleg mege erősítette.

A gazdák tanácsából. Az új mezőrendőrségi törvény szerint Rimaszombat város földbirtokosai is mez-zőrendőri tanácsot alakítottak, mely e napokban ülést tartván, a tanács jegyzőjeül egyhangulag *Brauner Gyu-*

lőre. Mosolyogni könnyű volt rá, de nem ám felhuzni. Georgia szöke leányai jött-ek, hogy keskeny lábaeszkákra erőltessék ezt a kis selyemkötöt. A nubiai fekete szépsé-geknek szinte a vér serkedezett a körmük alól, hogy föl-kényszerítsék a cipellőt — hiába. Jöttek százan, kétszá-zan, négyszázan; a szultán boszusan harapdálta bajuszát. Nem akadt egy sem akinek lábára illett volna a Maude grófné cipellője.

— Hát mind ilyen tenyeres-talpas teve-népség van itt? kiáltott a padisah haragosan, nem látom meg ma a zengő liliom tánczát? Tavasz rózsája te, Bahargül, még neked is kicsi az az átkozott francia papucs?

Bahargül megvetően vonta fel kiesattanó gránát almához hasonlító ajka szélét; kiesillantak apró hegyes fogai, aztán lerugta lábáról a sár szattyan-bőr harisnyát és odakiáltott egy szereesen rableánynak:

— Uarda, add ide azt a cipellőt meg a nakakarát.

Felszökött a keveretről, megrázta feje fölött a esörgő dobot, aztán oly könnyen bujt bele a Maude grófné cipellőjébe, mintha már esztendeje azt taposná. És eljárt a zengő liliom tánczát, mélabus bájjal, büszke délczeg-séggel, míg sirtak a sipók és robogtak a nakarék. A szultán csak nézte, csak nézte, és mikor vége volt a táncznak, oda vonta a tavasz rózsáját keblére, bele taka-rózdott selymes hajába és csak annyit mondott:

— Hátha a világ minden francia asszonyával kellene téged kicserélnem!

*

Parthenay gróf másnap visszakapta a cipellőt. De csak az egyiket. Az az egy meg színgig tele volt gyémánttal és zafirral. Mellette pergamen levélkén az a pár szó: „Jól számítottál francia ur, a te feleségednek van leg-kisebb lába széles e világon.”

Rimaszombat város derék állatorvosát választotta lát. Mezőrendőri tanács Braunerben egy fardhatat-meg. A mezőrendőri tanács Braunerben egy fardhatat-meg. A mezőrendőri tanács Braunerben egy fardhatat-meg. A mezőrendőri tanács Braunerben egy fardhatat-meg.

Kinevezés A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ertl Heribert okleveles tanítót a XI-ik fizetési osztályba, egyelőre ideiglenes minőségben, zemplénvármegyei kir. tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki. — Ertl Heribert tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki. — Ertl Heribert tanfelügyelőségi tollnokká nevezte ki.

Halálozások. Györfly Pál rimaszombati nyomdász, a munkások betegsegélyző kerületi pénztárának jegyzője folyó hó 13-án hosszu szenvedés után Rimaszombatban elhunyt. A boldogult egyike volt a mamaszombati elhunytnak. A boldogult egyike volt a mamaszombati elhunytnak. A boldogult egyike volt a mamaszombati elhunytnak.

Nagy esapás érte Spissák Andor rimaszombati derék kárpitos mestert; 9 éves szép leánykaja Irén f. hó 13-án hosszu szenvedés után elhunyt. A mélyen sujtott szülők fájdalmában polgárságunk igaz részvételt osztottik.

Keszler Antal ügyvéd, életének 92-ik évében folyó hó 13-án Jánosiban elhunyt. Az agastyán évek óta alig vett részt a nyilvános életben; jánosii családi fészkében élt teljes visszavonultságban, melyből most a halál örök nyugalomra szállította. Temetésén f. hó 15-én, különösen a vidéki intelligencia vett részt impozáns számban. Nyugodjék békében!

Özv. Benyo Sámuelné, egy tisztos, derék polgárnő folyó hó 14-én elhunyt Rimaszombatban. Temetésén vasárnap folyó hó 16-án nagy részvét mellett kísérték ki tetemeit a rimaszombati sírkertbe. Legyen áldott emléke!

Junialisok. Főgymnasiumunk tanuló ifjusága folyó hó 21-én — pénteken — délután a Széchenyi-kertben zártkörű táncmulatságot rendeznek, melyre már szétkapták a címzett meghívókat. Vasárnap, 23-án pedig a kisdudóv-intézet junialisa lesz délután 3 órakor 20 kros belépti-díj mellett, mikor is a kisdudók szavalása, társasjátéka és táncmulatsága fogja szórakoztatni a közönséget.

Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap este Putnok és Bánréve közötti vasúti vonalrészén, mely egy Miskolcra köztiszteletben élő családra borított megmérhetlen fájdalmat. Kalas Alajos, a bánréve állomásra beosztott vasúti forgalmi tiszt, vasárnap este Putnokról, a hol látogatáson volt, gyalog indult el Bánrévére. A fiatal tisztviselő, hogy közelebbi utat válasszon, a vasúti vágányok közt haladt, mely ut azonban reá nézve végzetessé vált, mert a vonat elütötte és oly szerencsétlenül, hogy azonnal meghalt. A szerencsétlen véget ért fiatal vasúti forgalmi tiszt fia volt Kalas László nyugalmazott borsodvármegyei főszámvevőnek s a kinek végzetes halála széles körben kelt igazi részvétet.

Öngyilkosság. Salamon Béla, rimaszécsi kir. járásbírósi végrehajtó folyó hó 14-én — egy zajos mulatság között feltöltött éjre felvirradt reggelen — vadászfegyverével szívébe lőtt s azonnal szörnyet halt. A boldogtalan s hajdan szép napokat látott embert zilált anyagi viszonyainak sulya kergette az öngyilkos halálba. Temetésén igen nagy részvét nyilvánult a szerencsétlen ember iránt, ki életében előzőeken modorával sok rokonszenvet tudott gerjeszteni. — Nyugodjék csendesen!

Párbajozás. Nem ártana ha nálunk is megfigyelnék a következő esetet. Az angolok már rég leszoktak a párbajozásról, mert az angol törvények egyrészt igen röviden büntetik a párbajozókat, másrészt úgy megvédik az egyéni becsületet, hogy a kit az angol bíró becsületsértésért elítél, az jobban meg van nyomorítva, mintha a fülét levágták volna. Minthogy azonban az angolok jobban szeretik a szokatlant, hát megesis néha egy-egy párbaj is az angol földön kívül. Most is megdöbbentő párbaj eset tartja izgatottságban a — humor barátjait, Tanner ír képviselő ugyanis az angol parlamentben azt a kérdést intézte a hadügyi államtitkárhoz, hogy vajjon mikor szán dékózik a cambridgei herceg lemondani főparancsnoki állásáról. Erre az angol hadserg egyik vérmes tagja, Jonnes ezredes a következő táviratot küldte Tannernek: „Válaszolva a cambridgei herceg ellen intézett megvetésre érdemes támadására, gyávanak nevezem önt. Örövendék, ha ezért elégtételt adhatnék önnek. A csatorna felső parton várja önt pisztolyokkal. Jonnes.” Tanner erre a következő távirati választ küldte: „Táviratot megkaptam. Rendelkezésre állok. Örövendék, hogy ön a tulsó parton vár. En az innenső parton leszek. Pisztoly ezélszerűen. Gondoskodjék messzelátókról és Armstronggyukról. Tanner.” „R. H.”

Utazás a nagyvilág körül otthon. Sok ember van a világon, a kinek sem elég ideje, sem elég pénze nincs ahhoz, hogy utazásokat tegyen, de olyanok is nagyon sokan vannak, a kinek ez módjukba volna, de a távoli országokba való utazás fáradsalmaitól és nehezégeitől visszarettennek. Az Egyetértés kiadóhivatala az általa közrebozsított „Röptében a nagyvilág körül” című amerikai disztribúción oly eszközt adott a közönség kezébe, melynek segítségével otthon, a legnagyobb kényelemben

élvezhetjük a világ szépségeit, sőt többet ennél, mert minden egyes fényképhez rövid, élettéljes leírás van csatolva. Az egész fényképsorozat 16 füzetből fog állani. Minden füzet 16 művészi kivitelű fényképet tartalmaz. A másolatok egészen új, amerikai módon készültek s hasonló kivitelű fénykép-másolatokat eddig hazánkban nem láttunk. Az egyes képek nagysága 28:34 cm. A nekünk most beküldött második füzet a következő fényképeket tartalmazza: Boulevard de la Madelaine, Páris. — Westminster-apátság, London. — Sakville-Street, Dublin. — A monte-carlo-i kaszinó. — Edinburg és Scott Walter emlékszoobra. — Az északi fok, Norvégia. — Majnai Frankfurt, Németország. — A Szt.-Gotthard-átjáró és a híd, Svájc. — Vatikáni könyvtár, Róma. — Pillantás az Alhambrára, Granada, Spanyolország. — A Kremlin, Moszkva. — Az Ezbekiyeh és utcajai jelenet Cairoban, Egyiptom. — Herkules-fürdő. — A parlamenti épület Ataviában, Canada. — „Az ezer sziget” Szent-Lőrincz folyam, Canada. — „Boston Comon”, Bostonban, Massachusetts. — Az egész mű 256 ilyen változatosan összeállított fényképet tartalmazva, nagybecsű gyűjteményt fog alkotni, melyben gazdag és szegény, öreg és fiatal egyaránt élvezetet fog találni. Egy 16 képet tartalmazó füzet postai küldéssel 35 kr. Előfizethető 4 füzetre 1 frt 30 krral, 8 füzetre 2 frt 60 krral, 16 füzetre 5 frt 20 krral. Az előfizetési díjak az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők, mely kívánatra szívesen küld egy próbányomat mutatványul.

Gazdasági akcióz. Magyarország válságos gazdasági helyzetet küzd. Az az óriási teher, a mely az utolsó 3 évtized alatt több mint egyezer millió forinttal szaporította a magyar gazdálkodó osztály adósságait, kezdi éreztetni sulyos visszahatását az egész nemzetre. Az a szűkkörü osztály, a melynek ez óriási terhek a javát képezik, nagy töké erejével valóságos békőba verte a nemzet általános gazdasági fejlődését, a mely ma csak nagyon egyoldalulag, a mozgó töké boldog urai által előírt korlátok között haladhat előre. Az ő kezében van a kereskedés; a termények és fogyasztási anyagok értékesítése és forgalomba hozatala; az ipar, melyet nagyipar alakjában létesített óriási vállalataival szintén vazallusává tett, s ez óriási gazdasági hatalom ónsulylyal nehezedik az egész nemzetre. A gazdák minden tiszta jövedelem nélkül egyszerű kamatbiztosítói a nagy osztalékra dolgozó magán és társas pénzintézeteknek; a művelt honorior szellemi munkája s mesterségesen megdrágított életmódjával adózik a boldog hatalmasoknak; a vidék egészséges iparos és kereskedő világa pedig pusztul az alatt a nyomás alatt, a melyet reája ennek a spekuláló nagy tökének minden üzletágat behalózó versenye vállalra rak. Ittvan tehát a 12-ik óra, hogy tegyünk valamit, hogy erőteljes és erős akcióra keljen fel az egész nemzet, mely akciónak ezélja legyen a magyar föld és földmívelő nép, a vidéki egészséges ipar és a kereskedelem és a honoratiórok gazdasági érdekeinek érvényét szerezni. Ennek az akciónak országára szóló kezdete volt a másfélezer gazda jelenlétében a mult hónapban Budapesten megtartott „országos gazdakongresszus”; s az ebből fejlődött gazdaságvétség, melynek országos szervezése most van foganatban. Ennek az új gazdasági mozgalomnak az előharcosa a Budapesten megjelenő „Hazánk” politikai napilap, mely bő politikai, társadalmi és irodalmi tartalma mellett kiváló sulyt a helyes gazdaságpolitikára helyez, a melyet az összes pártok feletti állásánál fogva, befolyástalanul és függetlenül folytat. Egy helyes gazdaságpolitika életrekelte, annak minél szélesebb körben való terjesztése a magyar nemzetnek ma legfontosabb kérdése, ezért aktuális az a mozgalom is, melyet a „Hazánk” zászlójjára irt. A „Hazánk” felelős szerkesztője Baross Károly, a ki mellett még a lap gazdasági politikai részének fejlesztése és biztosítására egy gróf Batthyány Tivadar, Bernát István és Bujanovits Sándorból álló bizottság gondoskodik. Különösen a vidéki gazda, honoratiór, iparos és kereskedő lakosság érdeke az, hogy e nagyarányu napilap a „Hazánk” minél szélesebb körökben terjedjen el. — Kiadóhivatala: Bupapest (Köztelek), előfizetési ára egy évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.

A trieszti általános biztosító-társaság (Assicurazione Generali) folyó évi május hó 11-en tartott 63-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1894. évi mérlegek. A számadás jelentéséből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 1894 ik évi december hó 31-én 43.200.401 frt 59 krra emelkedett, míg kár- és nyermény részesülési tartalékok czimén 1.083.976 frt 46 kr. vezettetett új számlára elől. 1894. december 31-én az érvényben volt életbiztosítási töké összegek 169.929.625 frt 03 krra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 7.074.156 frt 18 krt tettek. A tüz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj- és illeték bevétel 9.819.270 frt 01 kr. volt, a miből 2.778.822 frt 46 kr. mint díjtartalék és 602.905 frt 69 kr. mint kártartalék lett minden tehertől menten a jövő évre átvételezve. Az 1894. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 30.541.700 frt 64 krra emelkedett. Károkért az 1894-ik évben 9.737.614 frt 48 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 272.139.320 frt 99 krnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 51.009.119 frt 80 kr. esik, melyet a társaság 158.254 káresetben fizetett. Az értékpapírok árfo-lyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1.190.544 frt 33 krról 1.091.467 frt 11 krral gyarapított, ugy, hogy az 1894. december 31-én 2.282.011 frt 44 krt tett ki daczára annak, hogy a kisorsolás alá eső és a névértékükön bevalható értékpapírok csak névértékükön vétettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytöké ele összegében, vagyis 2.625.000 frtban, a kétes követelések tartaléka 80.000 frtval változatlanul fentartott. A társaság biztosíték alapjai az ideai átutalások folytán 54.990.003 frt 34 krról 58.071.673 frt 84 krra emelkedtek és következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 7.886.069 frt 48 kr. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 4.388.122 frt 25 kr. 3. Letéteményezett állampapírokra adott kölcsönök 52.314 frt 51 kr. 4. Értékpapírok 39.020.240 frt 59 kr. 5. Tárcazáltok 284.735 frt 02 kr. 6. Folyó-számlák (Adósok a hitelezők követeléseinek lovonásával) 1.244.297 frt 40 kr. 7. Készpénz az intézet pénztáráiban és bankoknál 1.520.894 frt 59

kr. 8. A részvényesek biztosított adóselevei 3.675.000 frt 00 kr. Összesen 58.071.673 frt 48 kr. — Ezekből több mint 15 millió magyar értékekre esik. Az elért 818.536 frt 92 krnyi tiszta nyerményből a társaság osztalékul részvényenkint 120 frtot aranyban, vagyis 300 frankot fizet. — A közgyűlés az eszközölt új választásoknál az igazgató-tanács magyar tagjait Hegedűs Sándort és dr. Jókai Mórt egyhangulag ismét megválasztotta.

Nyilvános számadás. A rimaszombati polgári olvasókör által folyó június hó 3-án házalapja javára rendezett táncmulatság alkalmával a bevétel volt belépti díjakból: 131 frt 20 kr, felülfizetésekből 33 frt 40 kr, vegyesekből 12 kr. összesen . . . 164 frt 72 kr. a kiadás volt 52 frt 53 kr.

Maradvány 112 frt 10 kr.

Fenti összegben a következő szíves felülfizetések foglaltatnak: ifj. Majomy József 1 frt 10 kr. Baksay István, Kalla Mihályné, Mázik Jánosné 1—1 frt. Hagegger Lajos 80 kr. Teleszniczky Edéné 70 kr. Baksay Dezső, Gaál Gusztáv, Gazda Pál, Dr. Zehery István, N. N. özv. Miskolczy Istvánné, N. N. Varga Lajos, Lengyel György, Rónay Gyula, Institőrész Endre, Lőrinczy György, Rábely Miklós, Barányi Gusztáv, Konyha Géza (Ujpest), ifj. Róth Lajos, Tuba Bálint, Barányi György, Kalla Mihály, Schulhof Pál, Dr. Szabó Samu, Holländer Lajos 60—60 kr. Lóko Lajos, Kovács Zsigmond cipész (beküldve) 50—50 kr. Tóth Gusztáv Rakottay Lajos 40—40 kr. Dr. Kármán Aladár, Tarjányi János, Fülöp József, Lipsey József Kovács András 30—30 kr. Tomay Alajos, ifj. Bettes Vilmos (Budapest), Dr. Szeless Ödön, Kalas Károlyné, N. N. Remenyik Sámuel, özv. Bodon Gyulané, ifj. Balázs József, Szabó István, özv. Mindszenty Bertalané, Markovits Gyulané, N. N. Tóth Péter, Majoros István, Koluth Lajos, Leecs István, Vozáry Sámuel, özv. Wavro Janosné, Szikorsky Józsefné, Nyisztor Antal, Rentka János, Benko János, Gelb Ignác, Schlesinger N. N. 20—20 kr. Dapsy József, Zámpony Lajos (Putnok), ifj. Gasko János, ifj. Lengyel Pál, Benyo József hivataln., ifj. Hollósy József, Kozmay Lajos, Nagy Károly, Szabó József, Beregszásy Béla, Susztek József, Éva János, Ujj Lajos, Káposztás László, N. N., Schweitzer Jenő, Lányi Lajos, Podhradzky Lajos (Budapest), Zoller Lajos, Bikki István, ifj. Csapó János, Varga István, Benyo József iparos, N. N. Cseh István, id. Balázs József, Szijjártó N. Lipták Endre, ifj. Kovács András, Tarjányi Béla, Steiner József, Berger N. N. N. Sztrehla Gyula, Viczián N., ifj. Török János, Benedek András, Diezky Pál, Pap Sándor, Kosztra Pál, N. N. Dickmann László, Bródy Andor, Mares Gyula, id. Bettes Vilmos, N. N. Soós Ferencz építész, Lukács Géza, Ragályi Géza, Szentmiklósy Gyula, Frenyo Rezső, N. N. Balázs Józsefné, N. N. László János, N. N. Csapó József, Sajabó György, N. N. Tóth József, Grosinger M. Cseh János és N. N. 10—10 krt. — Rimaszombat, 1895. június 6. Rónay Gyula, pénztáros.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LŐRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

SZOLYVA és POLENAI

szaktekintélyek által elismert kütünő hatásu

gyógyvizek.

Gyomor és fejfájás, szédülés, cukros huyár.

aranyér bántalmi és köszvényelleni különlegesség!

A friss töltésű SZOLYVAI és POLENAI védjegye!

LUHI ERZSÉBET

rendkívüli kellemes ízű fogva, főleg borral egyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésénél, üdült gyomorhurut és étvágytalanság,

torok, gége és hörgők üdült hurutos bántalmi ellen, feltünő sikerrel lesz alkalmazva.

A friss töltésű Luhi védjegye!

Főraktár:

Holländer A. és fia Ungvár.

Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül:

Gr. Schönborn urad. Igazgatóságánál

MUNKÁCSON. 8—20

RÁK!

Jótállás mellett a viczkádozó elevenen való megérkezésért, naponként frissen fogva. Egy-egy postakosár bérmentesen, utánvét mellett, vámmentesen.

40 drb nagy óriás solo 5 frt 40 kr.

60 drb óriási 4 frt 30 kr.

100 drb levesbe való 3 frt 10 kr.

Haller B. Stanislau 19. sz.

1—10

Ausztria, Galiczia.

FLEISCHER és TÁRSA

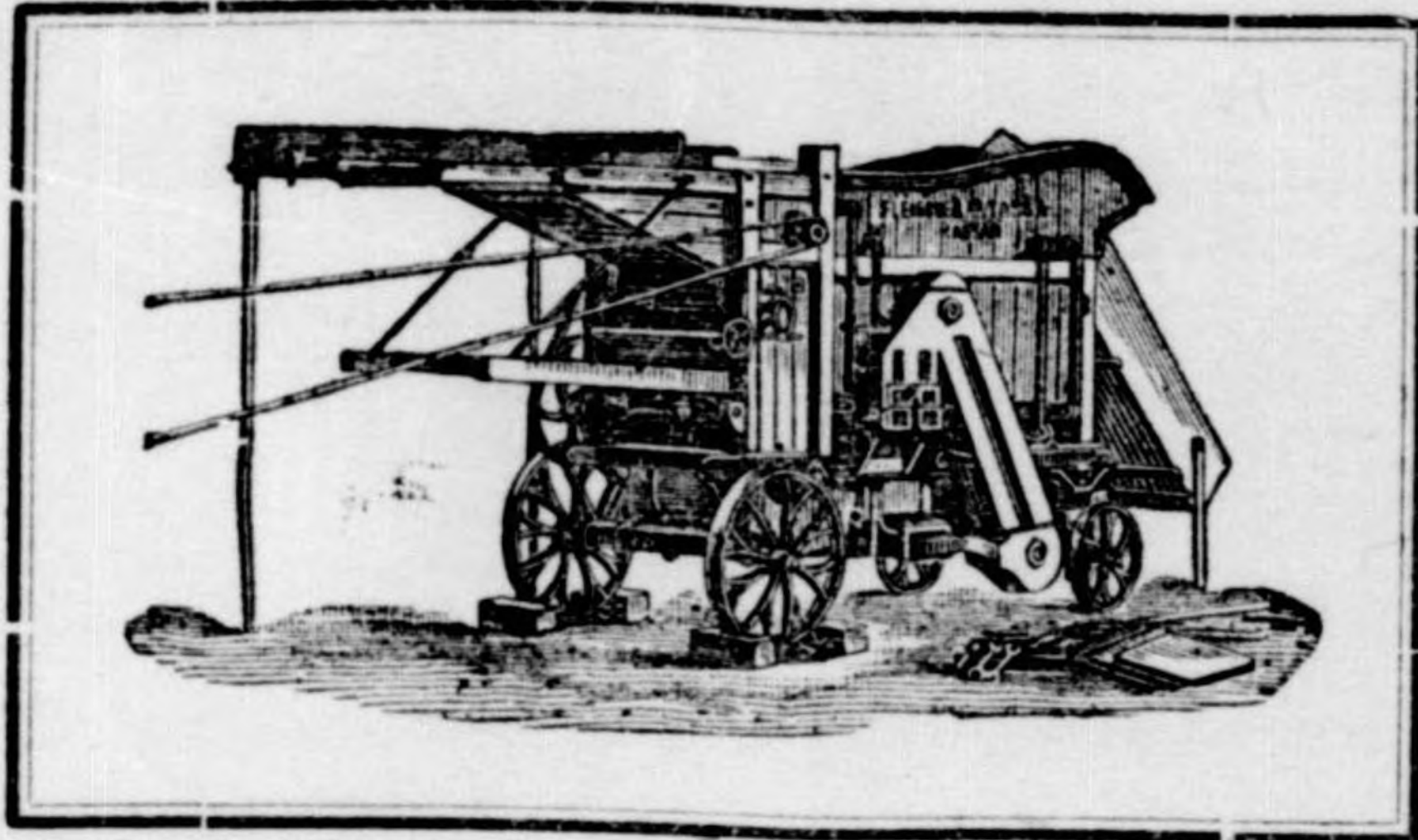
gépgyára és vasöntője Kassán, Vám-utca 11 sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöhrnevé gépeit a **közeled nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozdony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit, járgány hajtásra is alkalmazva, számarázói készülékkel vagy a nélkül.

Backer- és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. — **Malom- és olajgyárberendezéseket, malomjártatokat, henger-székeket, olajsajtókat** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

3-6

Érettségit tett.

Főgimnáziumot jeles sikerrel végzett és érettségi vizsgát tett fiatal ember irodai

3-3

gyakornok

gyanánt egy vidéki nagy iparvállalatnál azonnali és állandó alkalmazást nyerhet. Szép írás, jó fogalmazás és lehetőleg több nyelv ismerete megkívánatik. — Kellően felszerelt beadványok „R. M.” jegy alatt a kiadóhivatalhoz küldendők.

Eladó

Rimaszombatban, a **Kohári és Deak Ferenc-utcák sarkán** lévő emeletes ház és udvar, valamint az udvar végén épült földszinti lakás s mellette elterülő gyümölcsös-kert, nem különben a mindezekkel kapcsolatos **Kohári-utca 4-ik számú lakház**, egy bolti helyiség s szappanfőzde, udvar és megfelelő mellék-helyiségekkel szabad kézből eladó. — A feltételek megtudhatók **Rimaszombatban Huszt Lajos** városi árvaszéki ülnöknél és **Nagy-Rőczén: Ecseghy József** bírósági végrehajtónál.

Tanuló!
Rábely Miklós rimaszombati könyvnyomdájában egy 13-14 éves ifju, ki magyarul jól olvasni és helyesen írni tud, azonnal felfogadtatik. A feltételek iránt értekezhetni lehet naponta a könyvnyomda irodai helyiségében. (Pokorágyi-utca 1-ső szám.)

ASSICURAZIONI GENERALI 1894. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL.						Nyeresség- és veszteség-számla az A mérleghez (1894).						KIADÁS.					
A tétel neve						Üzlet Vagyon Összes						A tétel neve					
						b e v e t e l e k						k i a d á s o k					
						frt kr ft kr ft kr						frt kr ft kr ft kr					
Tűzbiztosítási ág:						Tűzbiztosítási díjak						Tűzbiztosítási díjak					
Díjtartalek a múlt évről						2500201 67						3411295 48					
Függő károk tartaléka a múlt évről						440764 87						Károk a viszontbiztosítás levonásával					
Díj a törlesztés levonásával						7908619 81						kifizetve					
Kötvényilletékek						3 7235 35						frt 2898724 57					
						11216851 70						függőben					
												3218700 76					
Szállítványbiztosítási ág:						Díjtartalek az 1894. december 31-én még folyó biztosításokra						2614 69 89					
Díjtartalek a múlt évről						228994 79						Jutalékok					
Függő károk tartaléka a múlt évről						555426 14						893506 81					
Díj a törlesztés levonásával						156 6129 51						Igazgatási költségek					
Kötvényilletékek						7255 34						61113 69					
						2327805 78						Adók és illetek					
												222947 90					
Jégbiztosítási ág:						Díjtartalek az 1894. december 31-én még folyó biztosításokra						163802 47					
Díj tartalek a múlt évről						10198 —						Jutalékok					
Függő károk tartaléka a múlt évről						1739 64						82184 33					
Díj a törlesztés levonásával						7031 46						Igazgatási költségek					
Kötvényilletékek						3909 26						133863 63					
						22901 36						Adók és illetek					
												5013 37					
Baleseti biztosítási ág:						Díjtartalek az 1894. december 31-én még folyó biztosításokra						163802 47					
Díjtartalek a múlt évről						110649 55						Jutalékok					
Függő károk tartaléka a múlt évről						36231 07						82184 33					
Díj a törlesztés levonásával						329524 79						Igazgatási költségek					
Kötvényilletékek						488 33						133863 63					
						472291 94						Adók és illetek					
												5013 37					
Tőkeelhelyezések jövedelme:						Díjtartalek az 1894. december 31-én még folyó biztosításokra						163802 47					
a) Jelzálogkövetelések						4000 —						Jutalékok					
b) Ertekekre adott előlegek						1165 90						82184 33					
c) Állam- és más értékpapírok						208574 67						Igazgatási költségek					
d) Kamatok váltóleltámasztásból, folyó számláitól						1820 53						133863 63					
e) Ingatlan bérlet						52803 97						Adók és illetek					
						285195 07						5013 37					
												2327805 78					
A tüzbiztosítási ágha befoglalva a tükröz- űveg biztosításban elért eredmények.						Összesen						Összesen					
						14039850 78						14039850 78					
						285195 07						285195 07					
						14325045 85						14325045 85					

Nyeresség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály (1894).

1. Díjtartalek a múlt évről						13975609 91						1. Visszontbiztosítási díjak						570984 69					
le viszontbiztosítások						1390695 25						2. Fizetések esedékes biztosításokért						Készpénzb. Tartalekb.					
2. Tartalek függőben lévő károokra						438 109 34						a) halálesetre szóló biztosításokért						2023715 28					
a) halálesetre szóló biztosításokra						6325137 16						b) eelés esetre szóló biztosításokért						559839 92					
b) eelés esetre szóló biztosításokra						534442 84						c) járadékokért						136587 37					
c) járadékokra szóló biztosításokra						129884 42						Levonva viszontbiztosítások fejében						2720142 57					
3. Díjbevételek						6989464 42						61880 —						8947 93					
4. Kötvényilletékek						84691 76						2658262 57						382741 22					
5. Díjtartalek átadott viszontbiztosításokra						1487926 24						3041003 79						3041003 79					
6. Elhelyezett tőkék jövedelme:						81918 78						706563 12						706563 12					
a) Jelzálog követelések						1679 25						3. Kötvényvisszavásárlások						Tartalék					
b) Ertekekre adott előlegek						1424262 62						4. Díj- és költségartalek						a) Halálesetre szóló biz.					
c) Állam- és más értékpapírok						4037 24						az 1895. évi számlára						b) Eelésre					
d) Folyó számlák kamatai						194445 29						c) Járadék biztosítás						36 63031 68					
e) Városi ingatlanok						201507 66						Összesen						44237376 48					
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek						1907550 44						Levonva a kiegészítési részleteket						1578066 44					
miből is levonva a tartalek rendes jutalékát						1601587 80						Nettó tartalék						3209401 59					
marad.						305962 64						5. Orvosi tiszteletdíjak						74943 60					
7. Nyeresség különféle értékesítések folytán						17144 57						6. Jutalékok						378414 22					
												7. Költségek						az év folyamán kifizetve					
												8. Adó és bélyeg						62 911 04					
												9. Kamatok a nyeresémenyvel biztosítottak javára						66667 50					
												10. Leírás ketes követelésekre						20874 19					
												Nettó nyereség						58225 62					
																		221439 90					
																		533437 57					
Összesen						48968694 22						Összesen						48968694 22					

VAGYON. Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1894. december 31-én.

Folyó szám	A tétel neve	A	B	Összesen	Folyó szám	A tétel neve	A	B	Összesen
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1	A részvényesek adóselevei a tőke be nem fizetett részéről	1837500	—	1837500	1	Alapító tőke	2625000	—	2625000
2	Ingatlan birtok	6864080 92	—	6864080 92	2	Tőkesített nyereségtartalék	1312500	—	1312500
	Levonva az ingatlan tartalékot	5574600 —	—	5574600 —	3	Tartalékalap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	1027514 77	1254496 67	3282011 44
3	Gazdasági termények	1277600 —	—	1277600 —	4	Tartalékalap ketes követelések fedezésére	40000 —	40000 —	80000 —
4	Építészeti álló intézeti ház Prágában	126654 75	—	126654 75	5	Díjtartalek még érvényben lévő biztosításokra	2892067 74	—	2892067 74
5	Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire	488701 42	—	488701 42	a)	az A mérlegben	—	—	—
6	Jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkék	4383622 25	—	4383622 25	b)	az B mérlegben	—	—	—
	Kamatok jelzálogok ingatlankra	1688764 35	—	1688764 35	6	Tartalék bejelentett, de december 31-én még ki nem fizetett károk:	658216 61	—	658216 61
	jelzálog osztályba tartozók	2509 02	—	2509 02	az A mérlegben	—	—	—	—
	kivételével	80000 —	—	80000 —	az B mérlegben	—	—	—	—
7	Kölcsönök letételenyezett állam és más értékpapírokra	41340 79	—	41340 79	7	Osztalékalap az életbiztosításban nyeresémenyvel biztosítottak javára	348665 34	—	348665 34
8	Állam- és más értékpapírok	4300076 76	—	4300076 76	halálos bizt.	frt 348665 34	—	—	—
9	Folyó kamatok	202101 38	—	202101 38	vegyes biztosítás	352369 90	—	—	—
10	Váltók a társaságban	284735 02	—	284735 02	8	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyon	651729 60	—	651729 60
11	Előlegek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e. pont)	4839 94	—	4839 94	9	Jelzáloghitelek	43669 24	—	43669 24
12	Pénz folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1524809 28	—	1524809 28	10	Egyenleg a viszontbiztosítók számláján	958514 40	—	958514 40
13	Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában	355260 57	—	355260 57	11	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	42211 —	—	42211 —
14	Készpénz-készlet a fiókpenztárban	78786 96	—	78786 96	12	A Hitelek különböző címeken	625409 68	—	625409 68
15	Maradvány a viszontbiztosítók számláiból	376508 42	—	376508 42	a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	1232140 —	—	1232140 —	
16	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	843429 31	—	843429 31	b) B mérleg folyó számlájának egyenlege	526397 43	—	526397 43	
17	Maradvány az A mérleg folyó számláiból (L. Teher)	2182897 42	—	2182897 42	13	Gidoni alapítvány	3975 19	—	3975 19
18	Adósság különböző címek alatt	574585 63	—	574585 63	14	Gidoni alapítvány	4977 50	—	4977 50
	a) Adósság jelzálog kölcsönök hátralékos kamatokkal	1000 —	—	1000 —	15	Gidoni alapítvány	3000 —	—	3000 —
	b) Adósság jelzálog kölcsönök hátralékos kamatokkal	4566 13	—	4566 13	16	Besso József alapítvány	6000 —	—	6000 —
	c) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	1232140 —	—	1232140 —	17	Calabi R. alapítvány	3000 —	—	3000 —
	d) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	3000 —	—	3000 —	18	Felosztható nyereség	440300 81	—	440300 81
	e) Besso József alapítvány	3000 —	—	3000 —					
	f) Calabi R. alapítvány	3000 —	—	3000 —					
19	Díjtartalek átadott életbiztosításokra	1487926 24	—	1487926 24					
20	Butorzat és vasszekrenyek a társaság összes hivatalában, cégtaglák, papir- és nyomatvány az összes raktárakban	—	—	—					
21	Előlegzett jutalékok és szervezési költségek	—	—	—					
	Összesen	13055484	6350689442	13055484					
	Az 1894. december 31-én a jövő évekre érvényben maradó díj-kötelezetvények értéke	frt 30541700 64	—	30541700 64					

A jövő években lejárandó tüzbiztosítási díjak

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben.

Besso József, Besso M., Dr. Bozza Camilla, Br. Bruck Ottó, Romanin-Jacur Manó, Br. Morpurgo Jozsef, Segré V.

A vezérigazgató: **Ricchetti Odón.**

Magyarországi vezérigazgató: **HEGEDŰS SÁNDOR**, igazgató-tanácsos. **ROTT JÓZSEF**, tanácsos.

Az intézet hivatalos helyiségei Budapestben, Dorottya-utca 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések **HEKSCH JAKAB** rimaszombati ügynőségénél kaphatók. Ugyanott felvilágosítások a legnagyobb készséggel adnak és élet-, tűz-, szállítvány- és üvegbiztosítások az Assicurazioni Generali jégbiztosítások a Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság és baleset elleni biztosítások az Első o. ált. baleset ellen biztosító-társaság számára a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb díjak mellett fogadtatnak el.

Rimaszombat, 1895 Nyomatott Rábely Miklós könyvnyomdájában.